

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség : és Kiadóhivatal : Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dező ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	---------------------------------	--	--	---

Justh Gyula Szabadkán.

Méreteiben imponáns, jelentőségében nagy horderejű népgyűlés volt tegnap Szabadkán a Csokonai-téren.

A függetlenségi 48-as párt, a szociáldemokrata párt és az országos választói liga tartott népgyűlést, amelyen tiltakoztak a véderőreform ellen és tüntettek az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett.

Az elcsendesült harcizaj és hirtelen megkötött fegyverszünet különösen érdekessé tette Justh Gyulának, a függetlenségi párt kiváló vezérének, a népjogok és demokratikus törekvések kitartó elhű harcosának a szabadkai szereplését. A fegyverszünet megkötése után mindenki ajkán ott lebegett a kérdés: Mi lesz a választói joggal? Vajon háttérbe szorult-e a demokratikus haladás iránti vágy ezek után?

Nos, erre a kérdésre egyenesen, világosan, minden félreértést és félmagyarázást kizáró módon adta meg a választ Justh:

A katonai terhek leszállítása, a nemzeti kivánságok teljesítése és az általános választói jog megvalósítása nélkül nincs és nem lehet béke.

Ezt hirdette Justh Baján a fegyverszünet előtt és ezt hirdette tegnap Szabadkán a fegyverszünet megkötése után.

A népjogok barátai, a népjogok harcosai megnyugvással vehetik tudomásul, hogy, ha nem lesz meg a választói jog, akkor január hónapban ott kezdődik a harc, ahol a fegyverszünet megkötésekor abba hagytak.

Nincs és nem lesz addig nyugalom Magyarországon, amíg ez a reform nem lesz meg.

A tegnapi hatalmas méretű szabadkai népgyűlés ismét tanubizonyosságát adta annak, hogy a néphangulat nem a városi és megyei közgyűléseken nyilvánul meg, hogy a népek milliói nem lelkesülnek a katonai terhekért, nem itélik el az

obstrukciót, hanem ott áll a küzdő tábor mögött, mert Magyarország népe együtt érez azzal a harcos ellenzékkel, amely küzd a katonai terhek ellen és a népjogok kiterjesztése mellett.

A szabadkai népgyűlésről a következő tudósításunk számol be:

Szép ünneppajza volt tegnap Szabadkán. Tegnap tartották meg a népgyűlést a választói jog mellett és a katonai reformok ellen.

Már a kora reggeli órákban sűrű tömegben lepte el a nép a vasuti indóházhoz vezető utakat, hogy lássák, hogy üdvözölhessék az érkező vendégeket. Az indóháznál a rendező bizottság buzgólkodott, hogy fogadják a megye különféle részéből érkező küldöttségeket és a Budapestről érkező vendégeket.

A népgyűlésre Bajáról dr. Rajk Aladár és dr. Nyiraty János pártelnök vezetésével érkezett nagyobb küldöttség. Zomborból Fernbach Károly nyugalmazott főispán és Balogh Ernő vezetése mellett jöttek tüntetni a választói jog mellett. Bácsalmásról Furó Géza vezette a deputációt. Zentáról, Magyaránizsáról, Topolyáról, Ujvidékről és a megyének még számos helyéről érkezett küldöttség.

Végül megérkezett a budapesti gyorsvonat és azzal Justh Gyula, Lovászy Márton, Ormos Ede dr. a szociáldemokrata párt küldötte és Blauner Mór a Választói Liga képviselője.

A vendégek megérkezése után a Csokonai-téren megtartották a népgyűlést.

A hatalmas tér csak úgy feketélt az ezernyi és ezernyi főből álló néptömegettől. Amikor Justh Gyula szóliásra emelkedett, egekig csapó, dörgő éljenzés üdvözölte a Vezért.

Justh Gyula nagy beszédben ismertette a helyzetet. A fegyverszünetet a harcos ellenzék sikerének tudja be, mert amíg sikerült egyrészt gróf Tisza István elnökségének és ezzel együtt a parlamenti felfordulásoknak egyszersmindenkora elejét venni, másrészt sikerült a kormányt rászorítani a büdész tárgyalására. Nem béke, csak fegyverszünet köttetett. Békét, normális állapotot csak az általános, egyenlő és titkos választói jog hozhat az országnak. A véderőreformban foglalt terhek leszállítása, a nemzeti aspirációk kielégítése és az általános, egyenlő, titkos választói jog nélkül januárban, a büdész tárgyalása után ismét áll a harc.

Szóvá tette beszéde során Justh a zombori petíció esetét is, amelyet a Kuria elutasított,

holott a bizonyítékok, a választási visszaélések egész garmada került napfényre. Az ilyen eseteket csak az általános, egyenlő és titkos választói jog fogja megszüntetni.

Justh Gyula nagyszabású és a becsületet elhűségről tanuskodó beszéde nagy lelkesedést keltett.

Beszéltek még Lovászy Márton, Ormos Ede dr., Blauner Mór, a szabadkai függetlenségi párt és dr. Pletikoszits a szociáldemokrata párt vezetője is.

Népgyűlés után bankett volt, amelyen több felköszöntő hangzott el.

Közgyűlés előtt

beszelnünk kell még a közgyűlés tárgysorozatának egyik legfontosabb pontjáról, a költségelőirányzatról. Eddigi bírálatunkban egy tapodtat sem tértünk le a tárgyilagos bírálat ösvényéről. Sőt, hiszen majdnem csak adatok felsorolására szorítkoztunk. Hogy ezek a száraz adatok is olyan beállításba helyezik a költségvetést, arról mi igazán nem tehetünk.

Munkapárti részről azt a választ halljuk bírálatot gyakorló cikkeinkre, hogy »az fáj nekünk, hogy a pótdó megmaradt 77 %-nak.« Dehogy! Azt kifogásoljuk mi, hogy a 77 per cent csak mesterkédekkel és művészkedésekkel volt fentartható.

Egy kissé furcsa volna az az ellenzék, amely a pótdónak mindenáron való emelését sürgetné. Csakhogy nem úgy áll ám a dolog. Sőt éppen nem úgy.

Amit mi eddig elmondottunk a költségvetésről, az igazán nagyon kevés ahhoz, hogy kellőleg jellemezze a bajai háztartásnak büdzséjét.

Hogy milyen az a költségvetés, arra majd a közgyűlés során fognak rávilágítani és a költségelőirányzatot a maga valóságában, a maga igaz mivoltában majd a közgyűlésről szóló referadánkban fogjuk bemutatni.

Eddigi hozzászólásunkra reflektál a bajai munkapárt hivatalos organumának vasárnapi száma. Ebből a cikkből annyira kikiabál a hozzanémértés, a tárgy nem ismerése, hogy azzal polemiaiba mi igazán nem bocsátkozhatunk. A csattanó választ meg fogja kapni a közgyűlés természetben és referadánkban.

Az ellenzék ki fogja mutatni, hogyha a munkapárt ilyen módon akar várost igazgatni, akkor nagyon sivár és szomorú jövőnek nézünk elébe.

SZÖRME

boák és
muffok

nagy választékban
Fischer Pál
divatáru-üzletében kaphatók.

A bajai utcák.

Kávéházi beszélgetés során szó esik arról a német mérnökről, aki a hetekben Budapesten járva, alaposan leszóltta a magyar főváros építkezési rendszerét.

No hát, Bajára kellene annak a német indszellérnek jönnie, hogy lássa a »város-építés« csudáját.

Ebben a felkiáltásban sok igazság van. De mennyi!

Kévs város van olyan rettenetes összevisszaságban építve, mint Baja.

A Belvárosban egy kivételével nincsen egyenes utca. Ez az egyenes utca a Szent Antal-utca szép, kedves, kisvárosias, csendes utca, amely a bajai városépítészeti művészet szintén nem tagadja meg. Neki szalad egy nagy, piszkos falnak.

Némely utcánknál, ha az ember az elejétől a végéig megy, egész félkört kell leírnia. De nézzük csak meg a főbb utvonalaikat: A leghetetlenebbül össze-vissza futó görbe vonalat képez az út a vasúti állomástól a városi székházig. Ez mellett pedig ez a város legfrekventáltabb utvonala némely helyen rémesen keskeny, szűk. Annyira, keskeny, hogy amikor egy egyébként közűk-ségletet képező közúti vasutat akartak néhány esztendővel ezelőt letesíteni, kísült, hogy Baján ilyesmit nem lehet megvalósítani, mert veszélyeztetné úgy a személy, mint a kocsiforgalmat. Csak el kell nézni élenkebb hetivásárok alkalmával, hogy a Központi Szálloda és a Graunag-féle ház között, valamint a Matyás király-tértől a Herzfeld-házig hányszor törődnek össze az arra közlekedő kocsik.

A Haynald-utca valóságos csuda. Ott egyik ház egy félméterrel beljebb áll, a másik meg másfél méterrel kilyebb van építve. Vagy ott van az Erzsébet királyné-utca eleje. Alig fér el egymás mellett két kocsi ott, ahol a legnagyobb forgalom bonyolódik le.

Es emellett nincsen minálunk semmi rendszer az utcákon. A kocsik hajtanak összevissza, egymásnak neki, amiből aztán gyakran cifra jelenetek rögtönződnék. Meg kell például nézni, micsoda jelenetek vannak abban a keskeny kis utcácskában, a plébánia templom mögött, ahol a város és a hajóállomás között bonyolódik le a kocsiforgalom legnagyobb része.

A keskeny kocsit okozza aztán, hogy inasok, napszámosok mindenféle járóműveiket, tragacsot, talicskát, kiskocsit a legtöbb esetben a gyalogjárón hajtják.

Valami rendet, valami rendszert kellene az utcáinkon teremteni, hogy az utcán járókkelők testi épsége biztosítható.

Ami pedig az építést illeti, hát igazán itt volna már az ideje annak, hogy megcsinálják minálunk is azt, amit már minden valamire való község megcsinált: Általános városszabályozási tervet, hogy esetleg egy kissé rendbe lehessen hozni ezt a várost.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. november 13.

A képviselőház ülése

Návay Lajos elnök vezetésével ma azzal kezdődött, hogy az elnök jelentette, hogy a Kuria elutasította a zombori petíció. Több kérvényt terjesztett a Ház elé az elnök, amelyekre azt javasolta, hogy az a közigazgatási bizottsághoz utasítsanak Justh Gyula, Polónyi Géza és Batthyány Tivadar gróf a kérvényi bizottság elé kívánták utalni a kérvényt. Návay kijelenti, hogy ő a házszabályok szerint jár el, ismeri is a házszabályokat és kéri, hogy ne kívánjanak tőle házszabályellenes eljárást. A Ház elnök indítványát fogadja el és ezzel áttérnek a költségvetés tárgyalására, amelyhez két ellenzéki szónok szól.

Nádudvari választás.

Ma van Hajdunádudvaron a képviselőválasztás. A munkapárt jelöltje György Endre volt darabont miniszter, a függetlenségi párté Veszprémi István Déiben György Endre vezetett.

Meggyilkolt trafikos család.

Pozsonyban Némethy Józsefné trafikosnét és Sarolta leányát meggyilkolva találták a trafikban. A pénztár — melyben 800—1000 korona lehetett — teljesen ki volt fosztva.

Kinai lázadás.

Tiencsiuben a forradalmárok megölték a kormányzót és a várost a kezükbe kerítették. A forradalmi hadsereg vezetői manifesztumot adtak ki, hogy megkezdik Peking ostromát és ha a császári családból, vagy a kormányzók közül valaki megkísérli a menekülést, azt megölik.

Olasz-török háború.

Pallavicini konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövet tanácskozott a török hadügyminiszterrel a béke felől. A nagykövet ajánlatát a hadügyminiszter visszautasította. — Tripoliszból sügönnyik olasz forrásból, hogy olaszok és arabok között összeütközés volt, amelyben az arabok — állítólag — 100 halottat vesztek, míg az olaszoknak mindössze 7 sebesültjük van.

NAPIHIREK.

Kitüntetés. Szép és ritka kitüntetésben részesült Schnetzer Ferenc vezérkari alezredes, kitűnő földink. Öfelsége a király Schnetzer Ferenc vezérkari alezredes érdemeinek elismerésül a III. osztályú vaskorona rendet adományozta. A magas kitüntetésről Schnetzer alezredesnek minden ismerőse igaz örömmel vett tudomást.

A «Bajai Daloskör» tegnap esti sikerű koncertjéről helyszűke miatt lapunk holnapi számában fogunk olvasóinknak beszámolni.

Az egyfolytában való hivataloskodás — úgy látszik — nem vált be egészen. Az adóügyszabályban kötelező a hivatalos órával reggel 8-tól délig és délután 3-tól 6-ig. A számvévőségénél és más hivatalokban, valamint a rendőrségnél is dolgoznak majdnem minden délután. Hát így bizony nem nagyon vált be az egyfolytában való hivataloskodás.

Nagy verekedés volt elmúlt este egyik alvégi kocsmában. A vendégek valamin összeszóllalkoztak és egyszerre általános lett a verekedés. Egyik vendégnek az újat vágta le, az orrát két helyen szurták keresztül és egy másik vendég is több súlyosabb sérülést szenvedett. A csendőrség megindította a verekedés ügyében a vizsgálatot.

Megunta az életét Pauk Jenő szentistváni lakos, mert úgy hitte, hogy szerelmi bánata elviselhetetlenné tette a földi létét és ma hajnalban melibe lötte magát. Súlyos, életveszélyes sérüléseivel a bajai városi közkórházba szállították, ahol most ápolják.

Cigaretta-hüvelyeket, elsőrendű kitűnő gyártmányt szállít 1000 darabot 1 K 50 fillértől 2 koronáig Ch. J. Ginsberg & Sohn cigaretta-hüvely-gyáros Buczacz (Oesterr).

Újabb betörések történtek a szomszédos Bajaszentistvánban. Három bajai gyerek, akiket a bajai csendőrség is már többször feljelentett, apróbb-nagyobb lopásokért, kiment Szentistvánra vendégszerelni és ott magánháza betörve, egyik helyen 200, a másik helyen 150, a harmadik helyen 80 koronát loptak. Másik két helyen pedig apróbb lopásokat követtek el. Az apró tolvajok közül egyik bajai illetőségű, kettő pedig idegenből idehozott állami gondozásban levő elhagyottá nyilvánított gyermek.

Footbalozás közben szerencsétlenül járt egy képezdész. Nem tudni, hogyan, miként elég az hozzá, hogy a szerencsétlen fiatalember eltörte a lábát és beszállították a városi közkórházba.

Szurkálás. Tegnap délután 5 és 6 óra között élénk feltűnést keltett két embernek a bekísérése. A két ifjúlegény a kocsmában összeveszett a pajtasokkal lányok miatt és a pajtasokat alaposan megszurkálta.

Az iskolavonat előnyeit dicséri az alábbi óbecsei hír: Szerdán a vasúti indóháznál

Az állandóan melegítő
„METEOR“
 KÁLYHÁK
 a legjobbak és leg-
 tökéletesebbek!
 Kévs fűtőanyag, nagy fűtő-
 képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
 Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
 Eddig 700,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.

Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!
Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
 kereskedésében kaphatók.

ahol a szomszédos községekbe való polgári iskolai fiúk és leányok gyülekeztek s vára-koztak a vonatra, két fiu valami fölött össze-vezett. A civódás közben az egyik a zseb-kését, amellyel almát evett, a társa után dobta és a kés annak arcába furódott. A megsejtült diákok a vasutasok vették ápolás alá és az ott kéznél levő kötszerekkel kötöz-ték be a sebet, míg a rendőr a tettes nevét fölírta, hogy jelentést tegyen az esetről.

Gyarmati-fele teljesen iz és szagnélküli csukamájolatát szívesen szedik gyer-mek és felnőttek. Kapható **Gyarmati** Emil gyógytárában Baján. Egy üveg ára 1 korona, 60 fillér.

REGÉNY.

Emberek.

Írta: Szabó Miklós.

(Folytatás.)

30.

Emil vegyes érzelmektől eltelve tette le a levelet. Lelkét végtelen boldogsággal töltötte el Nóra megingathatatlan szerelme; másrészt pedig rosszul esett érzékeny lelkének a saját kicsiségének felismerése. Csak most, e levél elovasása után eszmélt arra, hogy Nóra mennyire magasan áll fölött . . .

— Azért sem! . . . — ütött idegesen az asztalra. — Fel fogok emelkedni Nórához. Eszem és akaraterőm van hozzá elég . . .

Izgagtottan megnyomta a csöngető gomb-ját és a hajdút átküldte Márton gazdáért. A pirosposztag, jóképű főkortes csakhamar meg-jelent és a késő délutáni órákig együtt tár-gyaltak, titokzatosan ráfordítva a kulcsot az ajtó reteszére . . .

9.

Végre elérkezett a választás napja.

A miniszter korán kelt s bizonyos meg-nyugvással állapította meg, hogy egyhangu választáson fogja elnyerni a halmosligeti kerület mandátumát. Ellenjelöltnek se hire, se hámva; s az utolsó napokban mintha a parasztok is elcsöndesedtek volna . . .

Egyszerre éktelen zene és rivalgás hangjai ütötték meg a fülét. Rendes körülmények között dühösen menekült volna valami rejtett zugba az ilyenfajta élvezetek elől; most azonban mosolyos arccal feltárta a kastély ablakait és kihajolt, hogy a bevonuló ufjalusi és göd-rösi választókat üdvözölhesse . . . Kalapját

élénken lengette az országuton elhaladó hosszú kocsisor felé s nagy elbizakodottsá-gában még csak az sem tűnt fel neki, hogy egyetlen választó sem méltatta figyelemre szívélyes köszöntését . . .

Látta, hogy hosszu nyaku üvegek járnak kézről-kézre a feltollazott emberek között s elfogultságában ennek tulajdonította a pa-rasztok szokatlan nemtörődömségét.

— Nem remélték, hogy ilyen korán talpon leszek; — gondolta a saját megnyugtatósára — azért nem néznek feléje sem a kastély-nak. Derék, tapintatos emberek . . .

(Folytatás következik.)

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101.

Szénüzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség, valamint mé-lyen tisztelt vevőim b. tudomására hozni, hogy a Mátyás király-téren 20 évig fenálló, jónévű

szénkereskedésemet

Attila- és Alkotmány-utcák sarkán levő saját házamba (volt Cserba-féle ház) a vörös ke-reszt patikával szemben, helyeztem át.

Amidőn mélyen tisztelt vevőimnek köszönetet mondok eddigi irántam tanusított jóindulatú-kért és becses pártfogásukért, kérem, hogy abban továbbra is részesítsenek és én lelki-ismeretes, pontos és szolid kiszolgálással fogom magam arra érdemessé tenni. Raktáron tartok:

- 1. rendű légszuszgyári dióhozot,
- 1. rendű légszuszgyári darabos koxot,
- 1. rendű salgótarjáni darabos szenet,
- 1. rendű porosz diószénét,
- Porosz brikettet és vágott fát.

Mindezeket a legolcsóbb áron házhoz szállí-tom. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam kitünő tisztelőtel

Hahn Kálmán szénkereskedő.

NEU zsbárús BAJA

20. Szent-László-utca 20.

IRJON

20. Szent-László-utca 20.

nem adok el itt csak

VESZEK

uraságoktól levetett ruhákat, egyenruhát, cipőt, ágytollat, vörös- és sárga-rezet, törött aranyat, ezüstöt, fegyvereket, ke-rékpárokat szóval minden értékes tárgyat a legmagasabb árban.

IRJON

rögtön jövök.

☛ Szombat és ünnepnap zárva. ☛

Kereskedelmit

végzett leány irodai teen-dők elvégzésére ajánlkozik.

Cím: Haynald-u 31. sz.

Eladó ház

a Szent-László-utca utca 48. szám alatt levő ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad ugyanott a háztulajdonos.

A Petőben (Madár és Boros szomszéd ságában) egy 6 kapa

SZŐLŐ

szabadkézből eladó. Tulajdonos N a g y Józsefné, Vereskereszt tér 18. szám a.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

ÁLLANDÓ

☛ BUTORKIÁLLÍTÁS ☛

Baján, Erzsébet királyné-utca 7 szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű *fa- és kárpitos butorait* meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. ☛ Diszítésekét és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. ☛ Telefonszám 84.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsősorú

BÜTOR

legegyszerűbb és legelegánsabb kivitelben **készpénzért és részletfizetésre** legolcsóbban beszerezhető:

HAAS és WEISZ cégnél BAJA

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a városháza épülettel szemben.
Telefon szám: 143. **Meghívásra azonnal jövünk!** Telefon szám: 143.

Kárpitós-munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk.

Müncheneri export Maláta gyógygyőr

a leghíresebb egyetemi tanárak által javalva, mint hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Müncheneri export Maláta gyógygyőr 1 palack 60 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállítatnak.

Kizárólag kapható STAMPFL JENŐ CEGNÉL.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asztali víz.

Telefon 81. sz. Főraktár Baja és vidéke részére: Telefon 81. sz

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél BAJA.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók.
A Kristály ásványvíz árai: 1/2 liter 36 fill., 1 liter 46 fill., 1 1/2 liter 56 fill.
Üres üvegek visszavételnek: 1/2 literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1 1/2 literes 20 fillérért

Csak »SICULIA« névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt ártézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kétly, Tauszk, Rigler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **STAMPFL JENŐ fűszerkereskedésében.**

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

